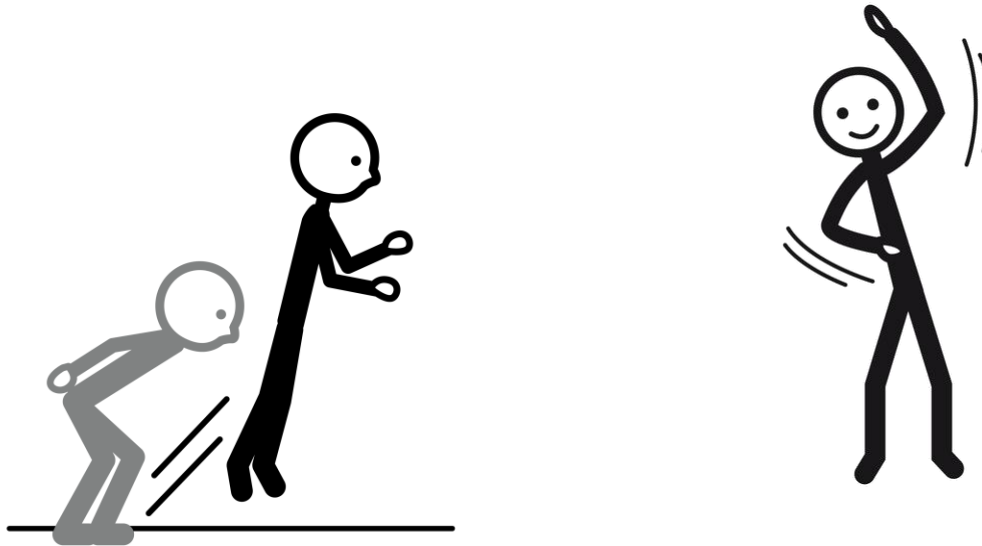

LIKUTTAVIA OIVALLUKSIA DIGISTI PIENILLE

Pori 17.10.2019
Maria Lehtinen
marialucide@gmail.com

Tervetuloa työpajaan 😊

Mediajumppa

Kuinka monta minuuttia vietit
eilen median ja digivälineiden parissa?

Lapsuuden tärkeä mediahahmo

Mieti joku itsellesi tärkeä mediahahmo lapsuudestasi.

Etsi mobiililaitteellasi netistä kuva hahmosta.

Näytä kuva vieressä istuvalle, esittele itsesi ja kerro lyhyesti, miksi valitsit juuri tuon hahmon.

Tunnistatteko toistenne hahmot?

Mediahahmoviesti

Liikunnallinen muistipeli lapsille tutuilla mediahahmoilla

- Tehdään lasten kanssa yhdessä muistipelikortit.
- Korttien pareista toiset levitetään sopivan matkan päähän maahan, toiset annetaan pinossa joukkueille
- Joukkueen ensimmäinen ottaa pinosta kortin, tehtävänä on löytää kortille pari.
- Juostaan vuorotellen etsimään paria kääntämällä yhden kortin maasta. Jos käännetty ei ole oikea pari, juostaan takaisin antamaan kortti jonossa seuraavalle, joka vuorostaan yrittää löytää oikean parin.
- Kun pari löytyy, napataan kortti mukaan ja viedään omalle ryhmälle. Seuraava juoksija ottaa uuden kortin.
- Jatketaan kunnes kaikki parit on löydetty.

Oivallus 91 / 100 Oivallusta mediareppuun!

<https://oivalluksiaeskarista.files.wordpress.com/2017/12/100-oivallusta-mediareppuun.pdf>

Digin hyödyntäminen pienten kanssa

Lasten ilmaisun ja kerronnan rikastuttaminen

- tarinanopat, kuvat, esineet kerronnan tukena & kerronnan tallentaminen erilaisin digivälinein
- omat digitarinat, kirjat, lehdet, haastattelut...

Lapset kuvaajina - tutkimista ja näkyväksi tekemistä

- kuvausleikit, "kamerakynäily", arjen kuvaaminen, voimauttava valokuva, green screen ym. kuvankäsittely

Äänien ja äänimaailmojen tutkiminen ja tuottaminen

- Herkkien korvien tehtäväkortit, äänitaiteilu, omat äänimaailmat ja -tarinat & niiden tallentaminen digivälinein

Digivälineet innostajina leikkiin, liikkumiseen ja tekemiseen

- animaatio ja pikselaatio, lisätty todellisuus ja 3D, QR-koodit, robotiikka ja maker-kulttuuri, arjen teknologia

TVT ja media arjessa - lapset aikuisen kanssa!

- tiedonhaku, viestintä, dokumentaatio, oppimisympäristön muokkaaminen ja rikastuttaminen

Green screen ja Stop Motion -animaatio

Green screen (Chroma key –tekniikka)

- *Sovelluksia esim.: Background eraser taustan poistoon ja Photolayers kuvien liittämiseen päällekkäin (Android) Foto Background Eraser taustan poistoon ja kuvien yhdistämiseen (iPad)*
- Tekniikka, jossa yhdistetään kaksi eri kuvaa päällekkäin. Kuvasta poistetaan taustan väri, ja liitetään siihen eri taustakuva. Usein käytetään sinistä tai vihreää taustakangasta tai -pintaa, koska sininen ja vihreä ovat ihonväreistä etäisimmät sävyt.
- Tekniikka mahdollistaa hausalla tavalla kuvilla leikkimisen ja sen tarkastelun, mikä on totta. Oman kuvan voi sijoittaa vaikka avaruuteen, omaan piirustukseen tai leikkiä mittasuhteilla.
- *Ks. 100 Oivallusta mediareppu*

Stop Motion –animaatio

- *Sovellus: Stop Motion Studio*
- Esinettä liikutetaan vähän kerrallaan ja jokaisesta muutoksesta otetaan kuva. Kuvista muodostuu video ja kun se näytetään normaalinopeudella, peräkkäin nopeasti vaihtuvat kuvat luovat illuusion liikkeestä.
- Pikselaatio: animaatio toteutetaan ihmisillä (esim. mahdoton liikuntasuoritus - tuolin yli hyppy)

Toimintaideoita arkeen - äänen tallentaminen

Välineitä äänen tallennukseen

- tabletin Sanelin-sovellus tai kameran videokuvaustila
- tallentava mikrofoni (esim. EasiSpeak)

Ideoita

- erilaisten äänien etsiminen, tutkiminen ja tallentaminen ympäristöstä, äänisuunnistus ja omien äänilottojen tekeminen (lapset ottavat kuvat ja tallentavat äänet)
- haastattelut, urheiluselostukset, itse tehdyt äänitarinat ja äänimaisemat liikkumisseikkailuihin
- liikkumiseen liittyvä pedagoginen dokumentointi lasten kanssa

Materiaaleja äänimaailmojen tutkimiseen

- Herkkien korvien tehtäväkortit <http://herkatkorvat.tumblr.com/tietoakorteista>
- Äänitaidetta lasten kanssa

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/234421/aanitaidetta_lasten_kanssa.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Toimintaideoita arkeen - kuvaaminen

Kuvaussovelluksia tabletilla

- Kamera, erilaiset kuvaustilat (mm. nopeutettu ja hidastettu video, panoraama) hauskoja välineitä tutkimiseen lasten kanssa
- PhotoBooth, ChatterPix Kids, Clips, ReverseVid

Kuvausleikit:

- Lähiympäristön ja erilaisten käsitteiden tutkiminen ja havainnoiminen kuvaamalla (esim. värit, lukumäärät, muodot, ominaisuudet, alkukirjaimet)
Kuvaa jotakin punaista, raidallista, pyöreää, märkää...
- Lasten ajatuksia ja kokemuksia näkyväksi kuvaamalla
Kuvaa ...jotakin hauskaa, pelottavaa, tylsää, jännittävää, surullista, iloista... ...paikka, jossa voi hyppiä, mennä piiloon, kiivetä, tasapainoilla, ryömiä, leikkiä, olla rauhassa...
- Kuvasuunnistus: Lapset kuvaavat pareittain tai pienryhmissä yksityiskohtia lähiympäristöstä, etsitään yhdessä kuvan paikka, kuvaajat kertovat, miten kohteeseen liikutaan.

ChatterPix Kids

- Ota kamerapainikkeella valokuva tai valitse kuva galleriasta, paina Next.
- Piirrä kuvaan viiva suuta varten, samalla aktivoituu mikrofoni-painike, ja voit äänittää puhetta kuvaan. Kuuntele tuotos nuolesta. Paina Next.
- Tulet näkymään, jossa voit lisätä kuvaan suodattimia, tarroja, kehyksiä, tekstiä. Painat Next.
- Seuraavassa näkymässä kuvan (tai oikeastaan videon) voi tallentaa tabletin kamerarullalle eli kuvagalleriaan tai poistaa sovelluksen omasta galleriasta.

Tehkää lasten kanssa sovelluksella esim. liikuntavinkkejä eri paikkoihin tai välineisiin. Omat vinkkivideot voi piilottaa myös QR-koodin taakse 😊

Toimintaideoita arkeen - Kamerakynä

Kamerakynän pedagogiikka

- Pedagoginen malli, jossa ajattelun ja oppimisen välineenä käytetään kameraa ja lyhyitä videokuvaustehtäviä, jotka toteutetaan usein pienryhmissä (esim. yksi kuvaa, toinen selostaa, kolmas/muut esittävät asian tai ilmiön). Videoita ei editoida, tarvittaessa klippi voidaan kuvata uudestaan.
- Kamerakynätehtävään kuuluu aina kuvaus- ja katselutehtävä

Tutustu tarkemmin:

- <http://kamerakyna.fi/kamerakyna.html>
- Kamerakynäily esiopetuksessa <https://www.youtube.com/watch?v=huSIIzXQxWs>
- Esimerkkejä kamerakynäilystä varhaiskasvatuksessa <http://kaikkikuvaa.fi/edu/kamerakynan-pedagogiikka-esiopettajille-polku/esimerkkeja-tyoskentelysta-eri-oppiaineissa/>

Kamerakynätehtävä

- Keksikää ja esittäkää videokuvaamalla ainakin viisi erilaista liikkumista tai liikettä kuvaavaa sanaa.
- Muodostakaa 3 hengen ryhmät, joissa vuorollaan yksi kuvaa, yksi kertoo ja yksi esittää sanaa.
- Kun videoklippinne on valmis, katsokaa se yhdessä.
- Näyttäkää videonne kahdelle muulle ryhmälle.
Kuinka monta erilaista sanaa ryhmät keksivät?

Tehtäväratoja QR-koodeilla

- Ohjeistus QR-koodien tekemiseen QR-generaattorilla
<https://docs.google.com/document/d/1j0cUikoB2j-udEQlshHajPieAm6rsBRavEHQ9WtCG5E/view?usp=sharing>
- Tee itse QR-koodeja osoitteessa
<https://www.qr-koodit.fi/generaattori>
- Etsi kaikki kirjaimet, keksi kirjaimista sanoja
<https://drive.google.com/file/d/1JMK1OIiBPBlCok1CoB40GBRElyH41Kpb/view?usp=sharing>
- Voit halutessasi tulostaa itsellesi äänilottomateriaalin:
<https://drive.google.com/file/d/1LSq2oQurAmQSuDwuP84ttluXlJAgjsml/view?usp=sharing>

Mikä tunnetila?

- Leikitään pareittain, molemmat saavat oman QR-koodin.
- Näytä oma koodisi kaverille nostamalla se otsallesi.
- Lue kaverisi QR-koodi, esitä ilman sanoja koodin kuvaamaa tunnetilaa ja yritä saada kaverisi tunnistamaan oman koodinsa tunnetila 😊
- Onko sinusta joskus tuntunut samalta kuin koodin kuvassa? Voit jutella kokemuksesta kaverisi kanssa.

Nix ja Nax - vinkkikortit

Iloa, leikkiä ja osallisuutta –vinkkikortit

- Ilo kasvaa liikkuen –ohjelman materiaali digilisäyksiin

https://www.ilokasvaaliikkuun.fi/sites/www.ilokasvaaliikkuun.fi/files/tiedostot/iloa_leikkia_liikkumista_vinkkikortit.pdf

- Ideoita liikkumisen suunnitteluun ja toteutukseen lasten kanssa varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositusten mukaisesti jaoteltuina

Materiaaleja

- Meriseikkailu – toiminnallista oppimista lapsiryhmille
<https://oivalluksiaeskarista.files.wordpress.com/2016/01/meriseikkailu.pdf>
- 100 Oivallusta mediareppuun!
<https://oivalluksiaeskarista.files.wordpress.com/2017/12/100-oivallusta-mediareppuun.pdf>
- Digiloikka leikkiin – e-kirja
<https://indd.adobe.com/view/6c801896-af31-41da-9e21-a6f10abc1f76>
- Digiloikka leikkiin –blogi
<http://digiloikkaleikkiin.blogspot.com/>

Meriseikkailu

- toiminnallista oppimista lapsiryhmille

100 Oivallusta mediareppuun!

Helsinki
Helsingfors

